

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština – Assembly

VII Saziv

Jesenja sesija

Komisija za nadzor javnih finansija
Sednica br. 20.
Priština, 15.12.2020. god., u 11.00 časova
Zgrada skupštine, sala C-203

Z A P I S N I K

Sednici su prisustvovali: Bedri Hamza, Enver Haliti, Vlora Limani-Hajnuni, Besa Gaxherri, Arta Bajralija, Albert Kinolli, Visar Hoti, Ali Berisha i Eman Rrahmani.

Odsutni: Verica Čeranić i Sejdi Hoxha.

Osoblje za podršku komisije: Mehmet Simnica i Antigona Ibraj.

Pozvani: predsedavajući Odbora i Izvršni direktor Pošte Kosova i predsedavajući Odbora i Izvršni direktor RKV Hidroregjioni Jugor, Prizren DD.

Ostali učesnici: Fitim Haliti i Enver Buqolli iz NKR-a.

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Usvajanje zapisnika sa sednice održane 01.12.2020. god.;
3. Razmatranje Izveštaja revizije za Godišnje finansijske izveštaje za 2019. godinu, za Poštu Kosova DD. Pozvani, predsedavajući Odbora i Izvršni direktor;
4. Razmatranje Izveštaja revizije za Godišnje finansijske izveštaje za 2019. godinu, za Regionalnu kompaniju za vodosnabdevanje Hidroregjioni Jugor DD. Prizren. Pozvani, predsedavajući odbora i Izvršni direktor;
5. Razno.

Sednicom je predsedavao Bedri Hamza, predsednik komisije, koji nakon što je konstatovao da su ispunjeni uslovi za početak sednice, otvorio sednicu prema dnevnom redu.

- 1. Usvajanje dnevnog reda**

Dnevni red je usvojen bez izmena.

2. Usvajanje zapisnika sa sednice održane 01.12.2020. god.

Zapisnik sa sednice komisije, održane 01.12.2020. god., usvojen je bez primedbi.

3. Razmatranje Izveštaja revizije za Godišnje finansijske izveštaje za 2019. godinu, za Poštu Kosova DD.

Predsedavajući, NKR je izvršio reviziju Godišnjih finansijskih izveštaja (GFI) kompanije Pošta Kosova DD., koji uključuju izveštaj o finansijskom stanju za 2019. godinu, izveštaj o sveobuhvatnim prihodima, izveštaj o novčanom toku, izveštaj o promenama u kapitalu, objašnjenja za finansijske izveštaje, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika. Prema revizoru, mišljenje o izveštaju je Suprotno mišljenje - prema mišljenju NKR-a, zbog efekata opisanog pitanja u paragrafu „Osnov za suprotno mišljenje“, priloženi Finansijski izveštaji ne predstavljaju objektivno i istinito stanje finansijskog položaja Pošte Kosova DD., do 31. decembra 2019. godine, njenog finansijskog učinka, kao i novčani tok za 2019. godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). Transakcije nisu vršene u skladu sa finansijskim pravilima i primenjivim uredbama za javna preduzeća. Prema MSR 16 – Dugoročni materijalni aktivni, ako ekonomska jedinica odabere model ponovne procene, onda će se ponovna procena izvršiti na redovan i dovoljan način. Preduzeće ima znatan broj nepokretnih imovina (u registru imovine od 31.12.2019. godine, poseduje 128. zgrada i jedno zemljište) koje vodi u knjigovodstvenim knjigama prema modelu ponovne procene, a proces procene ove imovine je poslednji put realizovalo 2005. godine. Pitanje ponovne procene imovine je takođe tretirano i u Izveštaju o finansijskoj reviziji za 2018. godinu i kao rezultat toga, 20. jula 2020. godine, Kompanija je potpisala ugovor sa Ekonomskim operatorom o proceni imovine. Efekat neizvršenja ponovne procene imovine koja je u upotrebi je taj što se njihova knjigovodstvena neto vrednost, na datum izrade finansijskih izveštaja ne približava njihovoj pravnoj vrednosti na taj datum.

Prema sporazumu iz 2012. godine, za prenos nepokretne imovine od matičnog preduzeća „Pošta i telekomunikacije Kosova DD“ u vlasništvu Pošte Kosova DD., preneto je ukupno 145. nepokretnih imovina koje su imale različite titulare. Međutim, do kraja 2019. godine, na osnovu naših revizorskih evidencija (posedovni listovi i /ili potvrde o vlasništvu), postoje 22. parcele u ukupnoj površini od 466 ari (4,66 hektara), čiji je vlasnik Pošta Kosova DD. I nijedna od ovih parcela još nije registrovana u registru imovine preduzeća. U registru imovine takođe postoji jedna neregistrovana pošta, koju je identifikovala Komisija za inventarizaciju i koja se takođe nalazila u spisku sporazuma za prenos nepokretne imovine. Nad svim gore navedenim nepokretnim imovinama, Pošta Kosova DD. ima pristup i vrši kontrolu nad njima. Neregistrovane nepokretne imovine u Registru imovine imaju materijalni uticaj na potcenjivanje vrednosti imovine u GFI-u, uzimajući u obzir lokaciju parcela od 2,5 hektara u industrijskoj zoni u Kosovu Polju, 23.08 ari u Prištini, 5.95 ari u Prizrenu, 19.7 ari u Srbici itd. Neusklađivanje između registra imovine i izveštaja Komisije za inventarizaciju, Nedefinisano vlasništvo nad imovinom, Korišćenje sredstava prikupljenih u poverenju koje je u suprotnosti sa uslovima ugovora, promena namene sredstvima koja su subvencionisana od MER-a, Nedostatak pravilnika za upravljanje prihodima, potcenjivanje obaveza u GFI za porez na plate, Nedostatak dokaza za prisustvo na poslu, Zapošljavanje zaposlenih bez ispunjavanja kriterijuma konkursa i unutrašnjeg pravilnika, Primena različitih stepena za isto

radno mesto, Nedostaci u pripremi Konačnog godišnjeg plana nabavki i neobjava plana na zvaničnoj veb stranici preduzeća, Nepopunjavanje dokumenta finansijske identifikacije banke od strane ekonomskih operatora, Neispunjavanje zahteva za garanciju tendera od strane dobitničkog ekonomskog operatora, Slučajevi ne protokolisanih priznanica troškova, Nepoštovanje roka za početak procene tendera, Neimenovanje službenika za ovlašćenje za pokretanje aktivnosti nabavke. Izveštaj revizije za 2018. godinu rezultirao je sa 17. preporuka. Pošta Kosova DD. je pripremila Akcioni plan u kojem je naznačeno kako će primeniti preporuke dobijene pored komentara u revizorskom izveštaju. Do kraja revizije za 2019. godinu, 10. preporuka je u potpunosti sprovedeno, 6. je delimično sprovedeno, a 1. preporuka je bila u procesu sprovođenja. Poslanica Arta Bajraliju nastaviće da govori o konkretnim nalazima i preporukama kao poslanica izvestilac. Ovim daje reč poslanici izvestiocu Arta Bajraliju.

Arta Bajraliju Je istakla da javna preduzeća uopšte, u ovom slučaju Pošta Kosova, imaju lošu finansijsku situaciju (čak i kada ne prikazuju objektivno stanje) povezane sa lošim upravljanjem imovina. Finansijski problemi nastaju kao rezultat nedostatka ozbiljnosti, tretmana, odgovornosti i adekvatne kontrole koja se daje preduzeću kako na način ostvarivanja prihoda, tako i na osnovu nastalih troškova. A loše upravljanje imovinom postaje još jedan finansijski teret koji pogoršava situaciju u ovom preduzeću. I u 2018. ali i 2019. godini je dalo suprotno mišljenje. Prema NKR-u, Suprotno mišljenje se oslonja na to da priloženi Finansijski izveštaji ne predstavljaju objektivno i istinito stanje finansijskog položaja Pošte Kosova DD., do 31. decembra 2019. godine, njenog finansijskog učinka, kao i novčani tok za 2019. godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). Transakcije nisu vršene u skladu sa pravilima i primenjivim finansijskim pravilnicima za javna preduzeća. Šta znači suprotno mišljenje: Revizija daje suprotno mišljenja ukoliko, nakon što je dobio dovoljne i prikladne dokaze revizije, revizor donese zaključak da su pogrešne izjave, bilo pojedinačne ili zajedničke, su i materijalne i proširene u finansijskim izveštajima. Kao rezultat toga, Finansijski izveštaji ne predstavljaju objektivno i istinito stanje u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim standardima računovodstva (MSR), Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) i zakonima Kosova. Nalazi Nacionalne kancelarije za reviziju utiču i predstavljaju na direktan način rad Odbora Direktora ovog preduzeća. Neuspesi za rukovođenje nepokretnim imovinama čini da ne poznajemo istinito stanje javnog preduzeća. Prema sporazumu iz 2012. godine, za prenos nepokretne imovine od matičnog preduzeća „Pošta i telekomunikacije Kosova DD“ u vlasništvu Pošte Kosova DD., preneto je ukupno 145. nepokretnih imovina. Međutim, danas postoje 22. parcele u ukupnoj površini od 466 ari (4,66 hektara), čiji je vlasnik Pošta Kosova DD a nijedna od ovih parcela nije registrovana u registru imovine preduzeća. Navodi da se konstatuje ili prizna finansijsko stanje Pošte Kosova na osnovu njenih finansijskih izveštaja je uvek netačna. Ima mnogih slučajeva potcenjivanja i precenjivanja raznih kategorija, kao što se desilo i sa prihodima od kirije gde je preduzeće priznalo bruto iznos, dakle zajedno sa porezima, čime je prouzrokovala precenjivanje prihoda za 2019. godinu u iznosu od 378,012€. Precenjivanje prihoda se takođe dogodilo kada su primenjene naknade ili provizije za usluge. Pošto se prihod priznaje u ukupnom prometu / bruto, umesto da se prihod priznaje samo za ostvarenu proviziju. Takav odraz prouzrokovao je precenjivanje prihoda za 2019. godinu za 65.172€, precenjivanje troškova prodate robe u iznosu od 65.241€ i precenjivanje potraživanja za 1.991€. Od preduzeća koje je pomagalo budžet Republike Kosovo, ovo preduzeće je postalo preduzeće koje postaje teret za državni budžet i koje duži drugim državnim institucijama, u ovom slučaju Poreskoj upravi Kosova. U finansijskim izveštajima predstavljena obaveza PDV-a prema PAK-u je u iznosu od 520,003,95€. Pored toga što preduzeće nije uspeo da pokrije sopstvene troškove, ono je

produbilo svoje dugove. Izveštaj navodi da postoji 2.304.190€ obaveza prema različitim dobavljačima. Za izmirenje obaveza kompanija je zatražila pomoć od Ministarstva za ekonomski razvoj, u kom slučaju je subvencionisana u iznosu od 720.000€ i da su ta sredstva obezbeđena za izmirenje obaveza prema PAK-u, sredstva koja nisu korišćena u namenjenu svrhu, nisu pravilno prijavljena u računovodstvu, a deo istih u iznosu od 323,569 € nije opravdan kako su ta sredstva naknadno potrošena. Troškovi osoblja, koji uključuju plate radnika, je kategorija koja najviše troši u preduzeću. Sa 1022. zaposlenih, kompanija troši 9,120,891€. Drugim rečima, 75% prodaje se troši samo na plate. Iako se veruje da su plate visoke, to se ne pokazuje motivaciono za neko osoblje, jer postoje ljudi koji mesecima ne izlaze na posao. A izveštaj NKR-a takođe navodi da se zapošljavanje obavlja bez kriterijuma ili čak da preduzeće primenjuje različite stepene za iste pozicije. Izveštaj NKR-a naišao je na šest 6. nalaza koji se uglavnom odnose na javne nabavke. Uprkos izradi konačnog godišnjeg plana nabavki, 1,182,392€ operativnih troškova naišlo je na različite nalaze revizora. Deo troškova koji se odnose na troškove Interneta i fiksne telefonije, troškovi godišnje uplate RAEPK-u, troškovi poreza na imovinu i troškovi službenih ručkova, ali koji nisu evidentirani kako je predviđeno Uputstvom za računovodstvo i finansije preduzeća. Druga je godina kada da je NKR dao isto mišljenje, dakle suprotno mišljenje. Ukupno je dato 27. preporuka za 2019. godinu ili 12. preporuka više nego u 2018. godini. Na osnovu toga, ne vidi se poboljšanje situacije. Donosimo vam sledeće preporuke: Preporuke 1. do 10. i 16. su preporuke koje se odnose na način finansijskih evidencija koje nisu sačinjene u skladu sa regulatornom osnovom finansijskih aspekata, bilo u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MSR) ili Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) ili kosovskim zakonima koji regulišu ove aspekte. Iako se prema Akcionom planu očekuje da će se ove preporuke adresirati do kraja godine ili do kraja februara 2021. Preporuka: Odbor direktora treba da obezbedi preduzimanje korektivnih mera u vezi sa neophodnim promenama u registru imovine, prema utvrđenom činjeničnom stanju i sprovođenjem periodičnih usaglašavanja između izveštaja komisija za inventarizaciju i procenu sa registrom imovine.

Pitanja: Prema izveštaju Nacionalne kancelarije za reviziju za 2019. godinu, jasno se vidi da Preduzeće ima značajan nedostatak profesionalizma u finansijskoj oblasti. Šta ste u vezi s tim uradili? Koliko zaposlenih imate u centralnim finansijama preduzeća i koja je njihova stručna obuka? Da li ste pripremili slučajeve za prosleđivanje pred nadležnim sudovima za nadoknadu štete na uzurpiranoj imovini Javnog preduzeća „Pošta Kosova“, za koje preduzeće nije primalo prihode od te imovine? Vi ste kao vršilac dužnosti ID (koji ste zajedno sa predsedavajućim OD-a) ispred poslanika ove komisije, i bili ste šef pravne kancelarije a ta kancelarija je za navedena u izveštaju NKR-a? Normalno, trebalo je da se degradirate i odgovarate u drugim oblicima za štetu u preduzeću, kao što je opisano u izveštaju NKR-a za 2019. godinu. A ovaj odbor vas je imenovao za vršioca dužnosti ID-a? Pitanje za predsedavajućeg odbora: kojim kriterijumima ste se služili kada ste imenovali g. Smakiri za v.d. ID-a? Ko je to sugerisao, predložio? Da li ste imali pritisak od ministra, premijera? Jer ste i vi sami, kao i sva četiri imenovana člana, članovi različitih partija (predsedavajući: Leonard Shabanaj - AAK, Fadil Aliu-Hertica, LDK, Elda Maloku - NISMA, Ujkan Kamberi, Egipćanska liberalna Partija /u PG NISMA/. Vaš imenovani kandidat je takođe bio kandidat za poslanika PDK-a, pa onda za NISMA, sada se priča da je prešao u AAK, bio je na visokim funkcijama u ova dva politička subjekta. Koliko dugo nakon što ste dobili dužnost, odbor koji vi predvodite je pročitao sve relevantne dokumente, kao što su izveštaji unutrašnje revizije, NKR-a, odluke prethodnih odbora, pre nego što ste vršili imenovanje visokih službenika? Isto, po kojim kriterijumima ste postavili vršioca dužnosti Hoti? Pitanje za predsedavajućeg: Da li ste razmišljali o podnošenju tužbe protiv bivših odbora preduzeća i viših službenika

zbog trajne štete u preduzeću zbog nedozvoljenih postupaka ili nedoličnog ponašanja, nedobijanja naknade za uzurpiranu imovinu, namernih odlaganja za ne adresiranje ovih pitanja? Još jednom bih naglasila da je među tim ljudima i osoba koja stoji pored njih, a kojeg ste postavili za vršioca dužnosti ID-a. Pre imenovanja za ID-a, u kojoj direkciji je radio i koja je bila njegova funkcija? Isto i za vršioca dužnosti zamenika. ID-a, itd.

Predsedavajući Odbora, je predstavio komisiji izazove i probleme koje ima ovo preduzeće i založio se da će tačno ispuniti sve preporuke proizišle iz izveštaja revizije.

Vd. Izvršnog Direktora, je istakao da se preduzeće složilo sa nalazima i pripremilo je Akcioni plan za adresiranje preporuka. Takođe je odgovorio na postavljena pitanja od strane predsedavajućeg i poslanice izvestioca.

Besa Gaxherri je pomenula poteškoće koje trenutno ima ovo preduzeće, i predložila je da se preporuke Revizije primene tačno.

Vlora Limani je istakla da su nalazi izveštaja najbolji dokaz o finansijskoj i organizacionoj situaciji Pošte Kosova. Takođe je pitala šta je preduzeto nad službenicima koji su bili odgovorni za vršenje određenih dužnosti i kada one nisu obavljene?

Eman Rrahmani, je pitao koje je finansijsko stanje preduzeća? Usred učinka ste izvršili povećanje plata, postavlja se pitanje koji učinak? Zašto se ne obavljaju isplate nad PAK-om, itd?

Zaključak

KUJF je odlučio da se izveštaj revizije o Godišnjim finansijskim izveštajima za 2019. godinu, za preduzeće Pošta Kosova, ne adresira na plenarnu sednicu dok ne budemo imali pravno mišljenje iz Pravne kancelarije skupštine.

4. Razmatranje Izveštaja revizije za Godišnje finansijske izveštaje za 2019. godinu, za Regionalnu kompaniju za vodosnabdevanje Hidroregjioni Jugor DD. Prizren.

Predsedavajući je rekao da će se o ovoj tački dnevnog reda raspravljati na narednoj sednici zbog nedostatka kvoruma.

5. Razno

Nije imalo diskusija u ovoj tački dnevnog reda.

Time je sednica završena.

Sednica je završena u 13:00 časova.

Pripremili:

Osoblje za podršku komisije.

Predsednik komisije,

Bedri Hamza